

Ked' charita má cveng

V sobotu 6.2.2016 o 18.00 hod. sa v divadle Actores v Rožňave uskutočnilo zaujímavé podujatie „Ked' charita má cveng“, ktorého organizátorom bolo Občianske združenie Rehamenta.

Z iniciatívy OZ Rehamenta bol popri koncerte formácie ABBORN zorganizovaný aj pokus o slovenský rekord „**Najviac klepnutí na banícku klopačku**“. Banícke múzeum v Rožňave a Gemerský banícky spolok Bratstvo sa podieľali na tomto podujatí ako spoluorganizátori a podporovatelia.

Vstupná hala v OKC (Obchodno kultúrne centrum) bola sprístupnená pre záujemcov už od 16.30 hod. Po celý čas bol prítomný Ladislav Hlavács, zástupca Slovenských rekordov, ktorý počas celého priebehu oficiálne zaznamenával každého, kto aspoň raz klepol na banícku klopačku.

Nakoľko viacerí z prichádzajúcich nevedeli, čo je klopačka a na aký účel slúžila, im priamo na mieste poskytli informácie Ing. Karol Tomány z Gemerského baníckeho spolku Bratstvo a Gabriela Kolesárová, pracovníčka Baníckeho múzea v Rožňave, v divadelnej sále bezprostredne pred vyhlásením výsledku pokusu o slovenský rekord.

Banícka klopačka patrí medzi typické symboly baníctva. Je zhotovená z hrubej dosky, ktorá má elipsovité tvar. Zvykla byť zavesená na strome, drevenom stojane, alebo vo vyvýšenej vežovej stavbe. Zvuk vytváral úder veľkým dreveným kladivom na dosku. Na zlepšenie zvuku a znelosti nástroja sú na oboch koncoch horizontálne do stredu klopačky vyvrtané 2 – 3 kanáliky. Podľa miesta, na ktoré sa klope, je hlas tupší, alebo znelší a má to vplyv na výšku tónu.

Klopačka je aj v súčasnosti neodmysliteľnou súčasťou rôznych baníckych slávností a sprievodov. Klopačka slúžila na signalizáciu, zvolávala baníkov do pracovnej smeny, ohlasovala banské nešťastia, slávnostné príležitosti a podobne.

Spôsob klopania na klopačku je rôzny, napr. pri pohrebe baníkov, keď ich odprevádzajú na „poslednú šichtu“ sa klope v pomalom tempe vždy na ten istý koniec klopačky. Pri baníckej hymne po jednom klepnutí raz na jednu, raz na druhú stranu. Pri slávnostných príležitostiach, keď chceme privítať hostí, alebo upútať pozornosť – 1x na jednu a 2x rýchlejším tempom na druhú stranu, údery opakovať. Pri slávnostných sprievodoch pravidelne klopať po jednom údere na každú stranu podľa tempa chôdze.

G. Kolesárová pri tejto príležitosti v krátkosti pripomenula aj význam baníctva pre rozvoj nášho regiónu a vyslovila poďakovanie občianskemu združeniu Rehamenta za nápad pripomenúť si touto formou naše kultúrne dedičstvo – slávnú banícku minulosť nášho mesta i celého regiónu.

Na záver vyhodnotil podujatie zástupca Slovenských rekordov Ladislav Hlavács. Certifikát Slovenský rekord – **Najviac klepnutí na banícku klopačku** – v počte 192 osôb prevzala za OZ Rehamenta Martina Grančáková.

Tento pokus o vytvorenie slovenského rekordu v klopaní čo najväčšieho počtu osôb na banícku klopačku bol prvý. Veríme však, že nie posledný, a že v budúcnosti ho, možno opäť v Rožňave pri masovejšom podujatí, prekonáme.

G. Kolesárová, Banícke múzeum v Rožňave